

USTAWA

z dnia 27 kwietnia 2001 r.

Prawo ochrony środowiska ¹

(...)

Rozdział 4

Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Art. 400. [Charakter prawny funduszy ochrony środowiska]

1. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwany dalej "Narodowym Funduszem", jest państwową osobą prawną w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, 1948, 1984 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60 i 191).
2. Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zwane dalej "wojewódzkimi funduszami", są samorządowymi osobami prawnymi w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy, o której mowa w ust. 1.
3. Wojewódzkie fundusze nie są wojewódzkimi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi, o których mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2016 r. poz. 486, 1948 i 2260).

Art. 400a. [Zakres finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej]

1. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej obejmuje:
 - 1) ¹⁶³ (uchylony);
 - 2) przedsięwzięcia związane z ochroną wód;
 - 2a) ¹⁶⁴ przedsięwzięcia związane z wdrożeniem programu działań, o którym mowa w art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne;
 - 3) ¹⁶⁵ (uchylony);
 - 4) ¹⁶⁶ (uchylony);
 - 5) ¹⁶⁷ wspomaganie realizacji zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska;
 - 6) działania z zakresu zagospodarowania odpadów nielegalnie przemieszczonych, w przypadkach, o których mowa w art. 23-25 rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz. Urz. UE L 190 z 12.07.2006, str. 1), oraz wspomaganie realizacji zadań przeciwdziałających nielegalnemu przemieszczaniu odpadów;
 - 7) koszty gospodarowania odpadami z wypadków, o których mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;

- 8) przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami;
- 8a) wykonywanie badań i pomiarów związanych z odpadami przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz badań laboratoryjnych w zakresie zawartości metali ciężkich w bateriach lub akumulatorach przez Inspekcję Handlową;
- 8b) finansowanie w całości lub w części wpisów w sprawach prowadzonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska przed sądami administracyjnymi;
- 9) przedsięwzięcia związane z ochroną powierzchni ziemi, z wyłączeniem remediacji polegających na samooczyszczaniu;
- 9a) przedsięwzięcia związane z niepolegającą na samooczyszczaniu remediacją historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi, jeżeli obowiązującym do przeprowadzenia remediacji jest regionalny dyrektor ochrony środowiska lub władająca powierzchnią ziemi jednostka samorządu terytorialnego;
- 9b) realizację zadań wyspecjalizowanej jednostki, o której mowa w art. 16 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych (Dz. U. poz. 881 oraz z 2016 r. poz. 1579 i 1948);
- 10) wydatki na prace, o których mowa w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 2000 r. o restrukturyzacji finansowej górnictwa siarki (Dz. U. z 2016 r. poz. 1752);
- 11) badania i upowszechnianie ich wyników oraz postęp techniczny w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 12) rozwój przemysłu produkcji środków technicznych i aparatury kontrolno-pomiarowej, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej;
- 13) rozwój sieci stacji pomiarowych, laboratoriów i ośrodków przetwarzania informacji, służących badaniu stanu środowiska;
- 14) system kontroli wnoszenia przewidzianych ustawą opłat za korzystanie ze środowiska, w szczególności tworzenie baz danych podmiotów korzystających ze środowiska obowiązanych do ponoszenia opłat;
- 15) wspomaganie realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska, innych systemów kontrolnych i pomiarowych oraz badań stanu środowiska, a także systemów pomiarowych zużycia wody i ciepła;
- 16) wspomaganie systemów gromadzenia i przetwarzania danych związanych z dostępem do informacji o środowisku;
- 17) działania polegające na zapobieganiu i likwidowaniu poważnych awarii oraz szkód górniczych, a także ich skutków;
- 18) prowadzenie obserwacji terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy;
- 19) przeciwdziałanie klęskom żywiołowym i likwidowanie ich skutków dla środowiska;
- 20) zapobieganie skutkom zanieczyszczenia środowiska lub usuwanie tych skutków, w przypadku gdy nie można ustalić podmiotu za nie odpowiedzialnego;
- 21) przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza;
- 22) wspomaganie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz wprowadzania bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii;
- 23) (uchylony);

- 24) wspomaganie ekologicznych form transportu;
- 25) działania z zakresu rolnictwa ekologicznego bezpośrednio oddziałujące na stan gleby, powietrza i wód, w szczególności prowadzenie gospodarstw rolnych produkujących metodami ekologicznymi położonych na obszarach podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 25a) opracowywanie audytów krajobrazowych;
- 26) działania związane z utrzymaniem i zachowaniem parków oraz ogrodów, będących przedmiotem ochrony na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- 27) opracowywanie planów ochrony dla obszarów podlegających ochronie na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz prowadzenie monitoringu przyrodniczego;
- 28) przedsięwzięcia związane z ochroną i przywracaniem chronionych gatunków roślin lub zwierząt;
- 29) przedsięwzięcia związane z ochroną przyrody, w tym urządzenie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków;
- 30) zadania związane ze zwiększaniem lesistości kraju oraz zapobieganiem szkodom w lasach i likwidacją tych szkód, spowodowanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne;
- 31) profilaktykę zdrowotną dzieci zamieszkałych na obszarach, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska;
- 32) edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju;
- 33) przygotowywanie i obsługę konferencji krajowych i międzynarodowych z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 34) działania z zakresu gromadzenia i rozpowszechniania informacji o najlepszych dostępnych technikach oraz działania związane z rejestracją i analizą wniosków o wydanie pozwolenia zintegrowanego i wydanych pozwoleń zintegrowanych, o których mowa w art. 206 i 212;
- 35) opracowywanie i wdrażanie nowych technik i technologii w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności dotyczących ograniczania emisji i zużycia wody, a także efektywnego wykorzystywania paliw;
- 36) wydatki na nabywanie, utrzymanie, obsługę i zabezpieczenie specjalistycznego sprzętu i urządzeń technicznych, służących wykonywaniu działań na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej;
- 37) wojewódzkie programy ochrony środowiska, programy ochrony powietrza, plany działań krótkoterminowych, programy ochrony przed hałasem, programy ochrony i rozwoju zasobów wodnych, plany gospodarki odpadami, plany gospodarowania wodami oraz krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych, a także wspomaganie realizacji i systemu kontroli tych programów i planów;
- 37a) zadania służące wsparciu polskich technologii środowiskowych w kraju i za granicą, będące elementami polityki ochrony środowiska i pozostające w kompetencji ministra właściwego do spraw środowiska;

- 38) współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi;
- 39) przygotowywanie dokumentacji przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, które mają być współfinansowane ze środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi;
- 40) współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków bezzwrotnych pozyskiwanych w ramach współpracy z organizacjami międzynarodowymi oraz współpracy dwustronnej;
- 41) współfinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych na zasadach określonych w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 696 i 1777 oraz z 2016 r. poz. 1920);
- 41a) przedsięwzięcia związane z wdrażaniem i funkcjonowaniem systemu ek zarządzania i audytu (EMAS) oraz systemu weryfikacji technologii środowiskowych (ETV);
- 42) inne zadania służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju i zgodne z polityką ochrony środowiska.

2. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki udzielania pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej ze środków pozostających w dyspozycji Narodowego Funduszu oraz wojewódzkich funduszy, uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości udzielania tej pomocy oraz zapewnienia zgodności udzielanej pomocy z warunkami jej dopuszczalności.

Art. 400b. [Cele działania funduszy ochrony środowiska oraz zakres wykonywanych działań]

1. ¹⁶⁸ Celem działania Narodowego Funduszu jest finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 2a, 5-22 i 24-42 oraz art. 410a ust. 4-6.
2. ¹⁶⁹ Celem działania wojewódzkich funduszy jest finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 2a, 5-9a, 11-22 i 24-42.
 - 2a. Celem działania Narodowego Funduszu oraz wojewódzkich funduszy jest również tworzenie warunków do wdrażania finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności poprzez zapewnienie wsparcia działaniom służącym temu wdrażaniu oraz jego promocję, a także poprzez współpracę z innymi podmiotami, w tym z jednostkami samorządu terytorialnego, przedsiębiorcami oraz podmiotami mającymi siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Narodowy Fundusz wykonuje zadania Krajowego operatora systemu zielonych inwestycji określone w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji.
4. Krajowy operator systemu zielonych inwestycji może powierzać wojewódzkim funduszom, na podstawie porozumień, wykonywanie czynności składających się na

realizację zadań, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 7a i 9 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, ponosząc odpowiedzialność za ich czynności jak za swoje własne.

5. Porozumienia, o których mowa w ust. 4, określają w szczególności zakres czynności wykonywanych przez wojewódzkie fundusze oraz sposób pokrywania przez Krajowego operatora systemu zielonych inwestycji kosztów ponoszonych przez wojewódzkie fundusze na wykonywanie tych czynności.

6. Narodowy Fundusz jest instytucją finansową, o której mowa w art. 38 ust. 4 lit. b pkt (ii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320), oraz może pełnić rolę podmiotu wdrażającego instrument finansowy lub fundusz funduszy, o których mowa w tym rozporządzeniu.

7. Wojewódzkie fundusze mogą pełnić rolę pośredników finansowych, o których mowa w art. 38 ust. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

8. Za zgodą instytucji zarządzającej lub instytucji pośredniczącej w rozumieniu ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 217, 1579 i 1948) Narodowy Fundusz może powierzać wojewódzkim funduszom, na podstawie porozumień, zadania związane z realizacją krajowego programu operacyjnego w rozumieniu tej ustawy.

9. Powierzenie wojewódzkim funduszom zadań, o których mowa w ust. 8, nie wyłącza odpowiedzialności Narodowego Funduszu za ich realizację.

Art. 400c. [Organy Narodowego Funduszu. Obsługa biurowa]

1. Organami Narodowego Funduszu są Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu i Zarząd Narodowego Funduszu.

2. Obsługę Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu i Zarządu Narodowego Funduszu zapewnia Biuro Narodowego Funduszu.

Art. 400d. [Skład i struktura Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu]

1. ¹⁷⁰ Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu liczy nie więcej niż 12 członków.
2. Skład i strukturę Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu ustala, w drodze zarządzenia, minister właściwy do spraw środowiska, uwzględniając w składzie Rady Nadzorczej:
 - 1) dwóch przedstawicieli strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
 - 2) przedstawiciela ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
 - 3) przedstawiciela ministra właściwego do spraw energii;
 - 4) przedstawiciela ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
 - 5) przedstawiciela organizacji ekologicznych o zasięgu ogólnokrajowym, które posiadają struktury organizacyjne na terenie całego kraju, zgłoszonego przez te organizacje i cieszącego się poparciem największej liczby tych organizacji.
3. Minister właściwy do spraw środowiska ogłasza w prasie o zasięgu ogólnokrajowym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska rozpoczęcie procedury zgłaszania kandydatów na przedstawiciela organizacji ekologicznych w Radzie Nadzorczej Narodowego Funduszu, wskazując jednocześnie miejsce i 30-dniowy termin ich zgłaszania.
4. Organizacje ekologiczne dokonują zgłoszenia, o którym mowa w ust. 3, w formie pisemnej.
5. W razie niezgłoszenia przedstawicieli przez stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego lub organizacje ekologiczne minister właściwy do spraw środowiska może delegować na ich miejsce swoich przedstawicieli.
6. Członków Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw środowiska, uwzględniając stanowiska podmiotów, o których mowa w ust. 2.
7. Przewodniczącego Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu wyznacza minister właściwy do spraw środowiska.
8. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu za udział w pracach Rady, kierując się przepisami o wynagrodzeniu członków rad nadzorczych spółek Skarbu Państwa.

Art. 400e. [Organami wojewódzkich funduszy. Obsługa biurowa]

1. Organami wojewódzkich funduszy są rady nadzorcze wojewódzkich funduszy i zarządy wojewódzkich funduszy.
2. Obsługę rad nadzorczych wojewódzkich funduszy i zarządów wojewódzkich funduszy zapewniają biura wojewódzkich funduszy.
3. ¹⁷¹ Organizację wewnętrzną biur wojewódzkich funduszy określają zarządy wojewódzkich funduszy.

Art. 400f. [Skład rad nadzorczych wojewódzkich funduszy]

1. ¹⁷² Rady nadzorcze wojewódzkich funduszy liczą po 5 członków.
2. W skład rad nadzorczych wojewódzkich funduszy wchodzi:

- 1) ¹⁷³ członkowie rad wyznaczeni przez wojewodę spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych;
 - 2) ¹⁷⁴ członkowie rad wyznaczeni przez Zarząd Narodowego Funduszu;
 - 3) ¹⁷⁵ członkowie rad wyznaczeni przez wojewodę;
 - 4) ¹⁷⁶ (uchylony);
 - 5) ¹⁷⁷ (uchylony);
 - 6) ¹⁷⁸ (uchylony);
 - 7) ¹⁷⁹ przewodniczący rad wyznaczeni przez ministra właściwego do spraw środowiska spośród pracowników Biura Narodowego Funduszu, urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska, urzędów obsługujących centralne organy administracji rządowej podległe albo nadzorowane przez ministra właściwego do spraw środowiska lub jednostek podległych albo nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw środowiska;
 - 8) ¹⁸⁰ wiceprzewodniczący rad wyznaczeni przez sejmik województwa.
3. ¹⁸¹ (uchylony).
 4. ¹⁸² (uchylony).
 5. ¹⁸³ (uchylony).
 6. ¹⁸⁴ (uchylony).
 7. ¹⁸⁵ Członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw środowiska.
 8. ¹⁸⁶ W razie niewyznaczenia członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy, odpowiednio, przez wojewodę, Zarząd Narodowego Funduszu lub sejmik województwa, w terminie 30 dni od dnia wygaśnięcia mandatu, minister właściwy do spraw środowiska może powołać na ich miejsce swoich przedstawicieli.
 9. ¹⁸⁷ (uchylony).
 10. ¹⁸⁸ Szczegółowe warunki wynagradzania członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy za udział w pracach rady oraz wysokość wynagrodzenia członków rad nadzorczych wojewódzkich funduszy za udział w pracach rady ustalają wojewodowie.

Art. 400g. [Prawo członków rad nadzorczych do zwrotu kosztów podróży i noclegów]

Członkom Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu i rad nadzorczych wojewódzkich funduszy zamieszkałym poza miejscowością, w której odbywa się posiedzenie, i biorącym udział w posiedzeniu przysługuje prawo do zwrotu kosztów podróży i noclegów na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.

Art. 400h. [Zakres zadań rad nadzorczych funduszy ochrony środowiska]

1. Do zadań Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu oraz rad nadzorczych wojewódzkich funduszy należy odpowiednio:

- 1) ustalanie kryteriów wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy;

- 2) zatwierdzanie wniosków Zarządu Narodowego Funduszu oraz zarządów wojewódzkich funduszy w sprawach emisji obligacji własnych oraz zaciągania kredytów i pożyczek;
- 3) zatwierdzanie wniosków Zarządu Narodowego Funduszu oraz zarządów wojewódzkich funduszy o udzielenie pożyczek i dotacji, których wartość jednostkowa przekracza:
 - a) w przypadku pożyczki lub dotacji z Narodowego Funduszu - równowartość odpowiednio kwoty 1 000 000 euro lub 500 000 euro,
 - b) w przypadku pożyczki lub dotacji z wojewódzkiego funduszu - 0,5% przychodów uzyskanych przez ten fundusz w roku poprzednim;
- 4) zatwierdzanie rocznych sprawozdań Zarządu Narodowego Funduszu oraz zarządów wojewódzkich funduszy z działalności i rocznych sprawozdań finansowych Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy;
- 5) ustalanie zasad wynagradzania członków Zarządu Narodowego Funduszu i pracowników Biura Narodowego Funduszu oraz członków zarządów wojewódzkich funduszy i pracowników biur wojewódzkich funduszy;
- 6) kontrola działalności Zarządu Narodowego Funduszu i zarządów wojewódzkich funduszy;
- 7) składanie, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku kalendarzowego, sprawozdań z działalności:
 - a) Narodowego Funduszu - ministrowi właściwemu do spraw środowiska,
 - b) wojewódzkich funduszy - właściwemu zarządowi województwa oraz ministrowi właściwemu do spraw środowiska;
- 8) ustalanie zasad i trybu udzielania poręczeń, w tym dopuszczalnej łącznej wysokości udzielanych poręczeń oraz dopuszczalnej wysokości poręczeń za zobowiązania podmiotu lub grupy podmiotów, oraz trybu i zasad pobierania opłat prowizyjnych od poręczeń.

1a. Roczne sprawozdanie z działalności wojewódzkiego funduszu ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

2. Do zadań Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu należy także:

- 1) przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej, w celu uzgodnienia, wspólnej strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy;
- 2) uchwalanie, raz na 4 lata, wspólnej strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy, do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego pierwszy rok objęty tą strategią;
- 3) uchwalanie, raz na 4 lata, strategii działania Narodowego Funduszu, wynikającej ze wspólnej strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy, do dnia 30 września roku poprzedzającego pierwszy rok objęty tą strategią;
- 4)¹⁸⁹ uchwalanie, z uwzględnieniem strategii, programów i dokumentów programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1, i list przedsięwzięć priorytetowych przedkładanych przez wojewódzkie fundusze, planu działalności i zatwierdzanie list priorytetowych programów Narodowego Funduszu, do dnia 31 stycznia każdego roku; listy programów

priorytetowych w części dotyczącej gospodarki wodnej wymagają uzgodnienia z dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;

5) uchwalanie projektów rocznych planów finansowych;

6) uchwalanie planu finansowego w układzie zadaniowym;

7) ustalanie zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz trybu i zasad udzielania i rozliczania dotacji;

8) zatwierdzanie wniosków Zarządu Narodowego Funduszu o udzielenie poręczeń, jeżeli zobowiązanie z tego tytułu przekracza równowartość kwoty 1 000 000 euro;

9) zatwierdzanie wniosków Zarządu Narodowego Funduszu w sprawach nabywania obligacji, obejmowania lub nabywania akcji i udziałów w spółkach oraz wnoszenia udziałów do spółek;

10)¹⁹⁰ dokonywanie wyboru firmy audytorskiej.

3. (uchylony).

4. Do zadań rad nadzorczych wojewódzkich funduszy należy także:

1) uchwalanie, raz na 4 lata, strategii działania wojewódzkich funduszy, wynikających ze wspólnej strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy oraz z uwarunkowań regionalnych, do dnia 30 września roku poprzedzającego pierwszy rok objęty tymi strategiami;

2) uchwalanie planów działalności wojewódzkich funduszy, do dnia 30 listopada każdego roku, na rok następny, z uwzględnieniem strategii, programów i dokumentów programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1, oraz strategii działania wojewódzkich funduszy i wojewódzkich programów ochrony środowiska;

3)¹⁹¹ zatwierdzanie, do dnia 30 czerwca każdego roku, na rok następny list przedsięwzięć priorytetowych wojewódzkich funduszy, po zasięgnięciu opinii Narodowego Funduszu w zakresie finansowania przedsięwzięć z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi oraz po uzgodnieniu z dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w zakresie finansowania przedsięwzięć dotyczących gospodarki wodnej na terenie regionu wodnego;

4) uchwalanie rocznych planów finansowych;

5) ustalanie zasad udzielania i umarzania pożyczek oraz trybu i zasad udzielania i rozliczania dotacji;

5a) zatwierdzanie wniosków zarządu wojewódzkiego funduszu o udzielenie poręczeń, jeżeli zobowiązanie z tego tytułu przekracza 0,5% przychodów uzyskanych przez ten fundusz w roku poprzednim;

6)¹⁹² dokonywanie wyboru firmy audytorskiej;

7) zatwierdzanie wniosków zarządów wojewódzkich funduszy w sprawach nabywania lub zbywania nieruchomości.

5. Dopuszczalna łączna wysokość udzielanych poręczeń nie może być wyższa niż 60% wartości funduszu własnego odpowiednio Narodowego Funduszu albo wojewódzkiego funduszu.

6. Dopuszczalna wysokość poręczeń za zobowiązania podmiotu lub grupy podmiotów nie może przekroczyć 20% wartości funduszu własnego odpowiednio Narodowego Funduszu albo wojewódzkiego funduszu.

Art. 400i. [Skład Zarządu Narodowego Funduszu]

1. ¹⁹³ Zarząd Narodowego Funduszu liczy od 3 do 5 członków.
2. Zarząd Narodowego Funduszu stanowią:
 - 1) Prezes Zarządu Narodowego Funduszu powoływany przez ministra właściwego do spraw środowiska, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, oraz odwoływany przez ministra właściwego do spraw środowiska - na wniosek Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu;
 - 2) zastępcy Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu powoływani przez ministra właściwego do spraw środowiska, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, oraz odwoływani przez ministra właściwego do spraw środowiska - na wniosek Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu.
3. Powołanie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.
4. Stanowisko Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu może zajmować osoba, która:
 - 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
 - 2) jest obywatelem polskim;
 - 3) korzysta z pełni praw publicznych;
 - 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
 - 5) posiada kompetencje kierownicze;
 - 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
 - 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Narodowego Funduszu.
5. Informację o naborze na stanowisko Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Narodowego Funduszu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Narodowego Funduszu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:
 - 1) nazwę i adres Narodowego Funduszu;
 - 2) określenie stanowiska;
 - 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
 - 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
 - 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
 - 6) termin i miejsce składania dokumentów;
 - 7) informację o metodach i technikach naboru.
6. Termin, o którym mowa w ust. 5 pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

7. Nabór na stanowisko Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu przeprowadza Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.
8. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 7, może być dokonana na zlecenie Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu przez osobę niebędącą członkiem Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.
9. Członek Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu oraz osoba, o której mowa w ust. 8, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.
10. W toku naboru Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw środowiska.
11. Z przeprowadzonego naboru Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu sporządza protokół zawierający:
 - 1) nazwę i adres Narodowego Funduszu;
 - 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
 - 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
 - 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
 - 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata.
12. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej Narodowego Funduszu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:
 - 1) nazwę i adres Narodowego Funduszu;
 - 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
 - 3) imiona i nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.
13. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.
14. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowiska, o których mowa w ust. 2 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 4-13.
15. Funkcji członka Zarządu Narodowego Funduszu nie można łączyć z zatrudnieniem w administracji rządowej lub samorządowej, z członkostwem w radach nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa, członkostwem w radach nadzorczych spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, a także z mandatem posła, senatora lub radnego jednostki samorządu terytorialnego.
16. Prezes Zarządu Narodowego Funduszu reprezentuje Narodowy Fundusz na zewnątrz, dokonując wszystkich czynności prawnych w zakresie praw i obowiązków majątkowych Narodowego Funduszu, z zastrzeżeniem art. 400k ust. 4.
17. Prezes Zarządu Narodowego Funduszu dokonuje czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników Biura Narodowego Funduszu.

18. Prezes Zarządu Narodowego Funduszu zatrudnia pracowników Biura Narodowego Funduszu na stanowiskach kierowniczych po zasięgnięciu opinii Zarządu Narodowego Funduszu.

Art. 400j. [Skład zarządów wojewódzkich funduszy]

1. ¹⁹⁴ Zarządy wojewódzkich funduszy liczą od 1 do 2 członków.
2. ¹⁹⁵ Zarządy wojewódzkich funduszy stanowią prezesi zarządów wojewódzkich funduszy albo prezesi zarządów wojewódzkich funduszy i zastępcy prezesów zarządów wojewódzkich funduszy, powoływani i odwoływani przez zarządy województw, na wniosek rad nadzorczych wojewódzkich funduszy.
- 2a. ¹⁹⁶ Jeżeli zarząd województwa w terminie 7 dni od dnia doręczenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, nie powoła członków zarządu wojewódzkiego funduszu zgodnie z tym wnioskiem, powołania członków zarządu wojewódzkiego funduszu dokonuje rada nadzorcza wojewódzkiego funduszu.
3. ¹⁹⁷ Powołanie, o którym mowa w w ust. 2 i 2a, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.
4. Funkcji członka zarządu wojewódzkiego funduszu nie można łączyć z zatrudnieniem w administracji rządowej lub samorządowej, członkostwem w radach nadzorczych spółek z udziałem Skarbu Państwa, członkostwem w radach nadzorczych spółek z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, a także z mandatem posła, senatora lub radnego jednostki samorządu terytorialnego.
5. Prezesi zarządów wojewódzkich funduszy reprezentują wojewódzkie fundusze na zewnątrz, dokonując wszystkich czynności prawnych w zakresie praw i obowiązków majątkowych wojewódzkich funduszy, z zastrzeżeniem art. 400k ust. 5.
6. Prezesi zarządów wojewódzkich funduszy dokonują czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników biur wojewódzkich funduszy.
7. Prezesi zarządów wojewódzkich funduszy zatrudniają pracowników biur wojewódzkich funduszy na stanowiskach kierowniczych po zasięgnięciu opinii zarządów wojewódzkich funduszy.

Art. 400k. [Zakres zadań zarządów funduszy ochrony środowiska]

1. Do zadań Zarządu Narodowego Funduszu i zarządów wojewódzkich funduszy należy odpowiednio:
 - 1) opracowywanie projektów planów działalności Narodowego Funduszu i planów działalności wojewódzkich funduszy, których częściami są plany finansowe;
 - 2) opracowywanie projektów rocznych planów finansowych;
 - 3) dokonywanie wyboru przedsięwzięć do finansowania ze środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy;
 - 4) gospodarowanie środkami Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy, z zastrzeżeniem uprawnień Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu i rad nadzorczych wojewódzkich funduszy;

- 5) kontrolowanie wykorzystania pożyczek i dotacji przyznanych ze środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy;
- 6) opracowywanie analiz i ocen ekologicznej efektywności funkcjonowania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy;
- 7) składanie Radzie Nadzorczej Narodowego Funduszu i radom nadzorczym wojewódzkich funduszy sprawozdań z działalności Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy;
- 8) wydawanie opinii w zakresie możliwości wspomagania ze środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy zadań regionalnych dyrektorów ochrony środowiska w zakresie historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi objętych harmonogramami, o których mowa w art. 101j ust. 1, oraz w zakresie bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku lub szkód w środowisku objętych harmonogramami, o których mowa w art. 16a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.

2. Do zadań Zarządu Narodowego Funduszu należy także:

- 1) opracowywanie projektów wspólnej strategii działania Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy oraz projektów strategii Narodowego Funduszu, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz ministra właściwego do spraw energii co do zawartych w nich ustaleń;
- 2) opracowywanie projektów planów finansowych w układzie zadaniowym;
- 3) sporządzanie i przekazywanie Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska kwartalnych informacji o podmiotach uiszczających opłaty, o których mowa w art. 14 ust. 1 oraz art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 803 i 1948), z podaniem nazwy, siedziby i adresu albo imienia, nazwiska i adresu tych podmiotów, wysokości kwoty wpłaconej z tytułu opłaty oraz daty dokonania zapłaty w rozumieniu art. 60 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, w terminie do końca miesiąca po zakończeniu kwartału, którego dotyczą te informacje;
- 4) sporządzanie i przekazywanie ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w terminie do dnia 30 czerwca następnego roku za poprzedni rok kalendarzowy, zbiorczej informacji o:
 - a) zgromadzonych wpływach z tytułu opłat, o których mowa w art. 14 ust. 1 oraz art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
 - b) gminach, które uzyskały dofinansowanie w zakresie zbierania porzuconych pojazdów wycofanych z eksploatacji,
 - c) powiatach, które uzyskały dofinansowanie w zakresie zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji;
- 5) sporządzanie i przekazywanie ministrowi właściwemu do spraw środowiska zbiorczej informacji o zgromadzonych wpływach z tytułu środków, o których mowa w art. 15 ust. 3 pkt 2, art. 62 ust. 6 oraz wpływach z tytułu opłat, o których mowa w art. 72 ust. 2 i art. 77 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i

elektronicznym (Dz. U. poz. 1688), w terminie do dnia 30 czerwca następnego roku za poprzedni rok kalendarzowy.

3. Do zadań zarządów wojewódzkich funduszy należy także:
 - 1) opracowywanie projektów strategii działania wojewódzkich funduszy
 - 2) ¹⁹⁸ (uchylony).
4. Do dokonywania czynności prawnych w zakresie praw i obowiązków majątkowych Narodowego Funduszu, oprócz Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu, są upoważnione dwie osoby, działające łącznie, spośród:
 - 1) pozostałych członków Zarządu Narodowego Funduszu;
 - 2) pełnomocników powołanych przez Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu, działających w granicach ich umocowania.
5. Do dokonywania czynności prawnych w zakresie praw i obowiązków majątkowych wojewódzkich funduszy, oprócz prezesów zarządów wojewódzkich funduszy, są upoważnione dwie osoby, działające łącznie, spośród:
 - 1) pozostałych członków zarządów wojewódzkich funduszy;
 - 2) pełnomocników powołanych przez prezesów zarządów wojewódzkich funduszy, działających w granicach ich umocowania.
6. Dokonanie przez osoby, o których mowa w ust. 4 i 5, czynności prawnej w zakresie praw i obowiązków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy bez zachowania trybu określonego w art. 400h ust. 1 pkt 3 nie powoduje nieważności tej czynności prawnej w stosunku do osób trzecich.
7. Minister właściwy do spraw środowiska, kierując się potrzebą ujednoczenia informacji, określi, w drodze rozporządzenia, sposób przekazywania i wzory informacji, o których mowa w ust. 2 pkt 3-5.

Art. 400l. [Biuro Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy]

1. Pracą Biura Narodowego Funduszu kieruje Prezes Zarządu Narodowego Funduszu przy pomocy dyrektora Biura Narodowego Funduszu.
2. Dyrektora Biura Narodowego Funduszu powołuje i odwołuje Prezes Zarządu Narodowego Funduszu.
3. Powołanie, o którym mowa w ust. 2, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.
4. Pracą biur wojewódzkich funduszy kierują prezesi zarządów wojewódzkich funduszy.

Art. 400m. [Konkurs na wolne stanowiska pracy w biurach funduszy ochrony środowiska]

1. Nabór kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Biurze Narodowego Funduszu oraz w biurach wojewódzkich funduszy jest otwarty i konkurencyjny.
2. Ogłoszenie o naborze kandydatów do zatrudnienia w:
 - 1) Biurze Narodowego Funduszu zamieszcza się w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Narodowego Funduszu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Narodowego Funduszu;

- 2) biurze wojewódzkiego funduszu zamieszcza się w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie wojewódzkiego funduszu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej wojewódzkiego funduszu.
3. Informacje o kandydatach, którzy zgłosili się do naboru, stanowią informację publiczną w zakresie objętym wymaganiami określonymi w ogłoszeniu o naborze.
4. Termin składania dokumentów, określony w ogłoszeniu o naborze, nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania tego ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej.
5. Po upływie terminu składania dokumentów określonego w ogłoszeniu o naborze niezwłocznie upowszechnia się listę kandydatów, którzy spełniają wymagania formalne określone w ogłoszeniu o naborze, przez umieszczenie w:
 - 1) miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Narodowego Funduszu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Narodowego Funduszu;
 - 2) miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie wojewódzkiego funduszu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej wojewódzkiego funduszu.
6. Lista, o której mowa w ust. 5, zawiera imiona i nazwiska kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.
7. Sporządza się protokół przeprowadzonego naboru kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Biurze Narodowego Funduszu oraz w biurach wojewódzkich funduszy.
8. Protokół, o którym mowa w ust. 7, zawiera w szczególności:
 - 1) określenie stanowiska pracy, na które był prowadzony nabór, liczbę kandydatów oraz imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 5 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
 - 2) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
 - 3) uzasadnienie dokonanego wyboru.
9. Informację o wyniku naboru upowszechnia się w terminie 14 dni od dnia zatrudnienia wybranego kandydata albo zakończenia naboru, w przypadku gdy w jego wyniku nie doszło do zatrudnienia żadnego kandydata.
10. Informacja, o której mowa w ust. 9, zawiera:
 - 1) nazwę i adres biura, w którym był prowadzony nabór;
 - 2) określenie stanowiska pracy;
 - 3) imię i nazwisko kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego;
 - 4) uzasadnienie dokonanego wyboru kandydata albo uzasadnienie niezatrudnienia żadnego kandydata.
11. Informację o wyniku naboru upowszechnia się w:
 - 1) miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Narodowego Funduszu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Narodowego Funduszu;
 - 2) miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie wojewódzkiego funduszu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej wojewódzkiego funduszu.
12. Jeżeli stosunek pracy osoby wyłonionej w drodze naboru ustał w ciągu 3 miesięcy od dnia nawiązania stosunku pracy, można zatrudnić na tym samym stanowisku kolejną osobę

spośród najlepszych kandydatów wymienionych w protokole tego naboru. Przepisy ust. 9-11 stosuje się odpowiednio.

Art. 400n. [Prowadzenie rachunkowości]

Zasady prowadzenia rachunkowości Narodowego Funduszu oraz wojewódzkich funduszy określają przepisy o rachunkowości.

Art. 400o. [Delegacja do określenia statutu Narodowego Funduszu]

Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych nadaje Narodowemu Funduszowi, w drodze rozporządzenia, statut określający organizację wewnętrzną Narodowego Funduszu, tryb działania jego organów oraz sposób udzielania pełnomocnictw, kierując się potrzebą zapewnienia sprawnego działania Narodowego Funduszu oraz właściwego wykorzystania środków publicznych zgromadzonych przez Narodowy Fundusz w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju.

Art. 400p.¹⁹⁹ [Statuty wojewódzkich funduszy]

Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb działania organów wojewódzkich funduszy oraz sposób udzielania pełnomocnictw, kierując się potrzebą zapewnienia jednolitego i sprawnego działania wojewódzkich funduszy oraz właściwej realizacji ich zadań.

Art. 400q. [Zasady prowadzenia gospodarki finansowej]

1. Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze prowadzą samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z posiadanych środków i uzyskiwanych wpływów wydatki na finansowanie zadań określonych w ustawie oraz kosztów działalności.
2. Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze prowadzą gospodarkę finansową w sposób zapewniający pełne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi przeznaczonych na ochronę środowiska i gospodarkę wodną.
3. Podstawą gospodarki finansowej Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy jest roczny plan finansowy.
4. Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze wyodrębniają w rocznych planach finansowych:
 - 1) przychody z prowadzonej działalności;
 - 2) dotacje z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
 - 3) koszty, w tym:
 - a) wynagrodzenia i składki od nich naliczane,
 - b) płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań,
 - c) zakup towarów i usług;
 - 4) środki na wydatki majątkowe;
 - 5) środki przekazane innym podmiotom;
 - 6) stan należności i zobowiązań na początek i koniec roku;

- 7) stan środków pieniężnych na początek i koniec roku.
5. W rocznym planie finansowym Narodowego Funduszu mogą być dokonywane zmiany przychodów i kosztów po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw środowiska, wydanej po uzyskaniu opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu. O dokonanych zmianach należy niezwłocznie powiadomić ministra właściwego do spraw finansów publicznych.
6. Narodowy Fundusz sporządza plan finansowy w układzie zadaniowym na rok budżetowy i dwa kolejne lata, w układzie funkcji państwa, zadań budżetowych i podzadań.
7. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób prowadzenia gospodarki finansowej Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy, kierując się potrzebą zapewnienia jednolitego sposobu przeznaczania środków publicznych na realizację zasady zrównoważonego rozwoju oraz przestrzegania ładu finansów publicznych.

Art. 400r. [Postępowanie nadzorcze nad działalnością Narodowego Funduszu]

1. Nadzór nad działalnością Narodowego Funduszu sprawuje minister właściwy do spraw środowiska.
2. Uchwały Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu są przekazywane w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia ministrowi właściwemu do spraw środowiska.
3. Uchwała Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu sprzeczna z prawem jest nieważna.
4. O nieważności uchwały w całości albo w części orzeka, w drodze decyzji, organ nadzoru w terminie 14 dni od dnia otrzymania uchwały.
5. Organ nadzoru, wszczynając postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały, może wstrzymać jej wykonanie.
6. W sprawach stwierdzenia nieważności uchwały stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
7. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 4, organ nadzoru nie może we własnym zakresie stwierdzić nieważności uchwały Rady Nadzorczej Narodowego Funduszu.
8. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 4, organ nadzoru może zaskarżyć uchwałę do sądu administracyjnego.
9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, wydanie postanowienia o wstrzymaniu wykonania uchwały należy do sądu administracyjnego.
10. Przepisy ust. 2-9 stosuje się odpowiednio do wojewódzkich funduszy, z tym że organami nadzoru są wojewodowie.

Art. 401. [Źródła przychodów funduszy ochrony środowiska]

1. Przychodami Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy są wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych pobieranych na podstawie ustawy oraz przepisów szczególnych.
 - 1a. ²⁰⁰ Przychodami Narodowego Funduszu są także wpływy z opłat za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, o których mowa w art. 268 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, oraz wpływy z opłat podwyższonych, o których mowa w art. 280 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. b tej ustawy.

2. Przychodami Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy mogą być dobrowolne wpłaty, zapisy, darowizny, świadczenia rzeczowe i wpływy pochodzące z fundacji oraz wpływy z przedsięwzięć organizowanych na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
3. Przychodami Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy mogą być środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi, inne niż środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej.
4. Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze mogą otrzymywać dotacje z budżetu państwa w zakresie określonym w odrębnych ustawach.
5. Przychodami Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy mogą być także przychody z tytułu emisji obligacji własnych oraz inne przychody związane z działalnością tych funduszy.
6. Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze mogą zaciągać kredyty i pożyczki.
7. Przychodami Narodowego Funduszu są także:
 - 1) wpływy z opłat, o których mowa w art. 210 ust. 1;
 - 1a) wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 315a;
 - 2) wpływy z opłat, o których mowa w dziale VII ustawy - Prawo geologiczne i górnicze;
 - 2a) wpływy z opłat gwarancyjnych i uzupełniających opłat gwarancyjnych, o których mowa w art. 28e ust. 4 i art. 28f ust. 1 ustawy - Prawo geologiczne i górnicze;
 - 3)²⁰¹ (uchylony);
 - 4) wpływy z opłaty zastępczej, o której mowa w art. 9a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220);
 - 4a) wpływy z opłaty zastępczej, o której mowa w art. 11 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. poz. 831);
 - 4b) wpływy z opłaty zastępczej, o której mowa w art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. poz. 478 i 2365 oraz z 2016 r. poz. 925, 1579 i 2260);
 - 4c)²⁰² wpływy z opłaty zastępczej, o której mowa w art. 23 ust. 1a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2017 r. poz. 285, 624 i 2290);
 - 5) (uchylony);
 - 6) (uchylony);
 - 7) wpływy z opłat, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
 - 7a) kwoty pomniejszeń, o których mowa w art. 402 ust. 4a;
 - 8) wpływy z opłat produktowych pobieranych na podstawie przepisów o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej;
 - 8a)²⁰³ środki, o których mowa w art. 19 ust. 4c ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1863, 1948 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 2056);
 - 8b) wpływy z opłat produktowych, o których mowa w art. 34 ust. 2 i art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi;

- 9) wpływy z opłat, o których mowa w art. 14 ust. 1, art. 17 ust. 1 i 2 oraz art. 43a ust. 2 ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji;
 - 10) wpływy z opłat, o których mowa w art. 72 ust. 2 i art. 77 ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o użytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym;
 - 11) wpływy z tytułu środków, o których mowa w art. 15 ust. 3 pkt 2 oraz art. 62 ust. 6 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o użytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym z wykonania obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych;
 - 11a) wpływy z administracyjnych kar pieniężnych wymierzanych na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
 - 11b) (uchylony);
 - 12) wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 32 i 33 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz. U. z 2015 r. poz. 1048 oraz z 2016 r. poz. 1948);
 - 13) (uchylony);
 - 13a) wpływy z opłat, o których mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1803);
 - 14) wpływy z nawiązek wymierzanych na podstawie art. 47 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137 i 2138).
- 7a. Przychody, o których mowa w ust. 7 pkt 14, przeznacza się wyłącznie na cele związane z ochroną środowiska.
8. Przychodami wojewódzkich funduszy są także:
- 1) (uchylony);
 - 2) wpływy z kar pieniężnych, o których mowa w art. 9y ust. 1 i 2, art. 9z ust. 1, 2 i 4 oraz art. 9za ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250, 1020, 1250 i 1920).

Art. 401a.
(uchylony).

Art. 401b.
(uchylony).

Art. 401c. [Przeznaczenie środków Narodowego Funduszu]

1. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 1, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na finansowanie zadań ministra właściwego do spraw środowiska, o których mowa w art. 206 i 212.
2. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż połowa kwoty przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 2, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na:
 - 1) finansowanie potrzeb geologii na rzecz kraju;
 - 2) (uchylony);

3) finansowanie realizacji zadań Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla, z wyjątkiem zadań, o których mowa w art. 28e ust. 2 ustawy - Prawo geologiczne i górnicze.

2a. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 2a, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na finansowanie realizacji zadań Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla, o których mowa w art. 28e ust. 2 ustawy - Prawo geologiczne i górnicze.

3. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż połowa kwoty przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 2, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na finansowanie potrzeb górnictwa służących ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko wynikającego z wydobywania kopalin i likwidacji zakładów górniczych.

4. ²⁰⁴ (uchylony).

5. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 4-4b, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na wspieranie:

1) poprawy efektywności energetycznej, w tym wysokosprawnej kogeneracji, w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne;

2) przedsięwzięć termomodernizacyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2017 r. poz. 130);

3) rozwoju instalacji odnawialnego źródła energii w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, wraz z niezbędnymi do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła obiektami budowlanymi i urządzeniami, oraz budowy lub przebudowy sieci służących przyłączeniu tych instalacji, w szczególności na:

a) nabycie lub montaż mikroinstalacji lub małych instalacji w rozumieniu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,

b) nabycie stacji redukcyjno-gazowych umożliwiających przyłączenie instalacji odnawialnego źródła energii służących do wytwarzania biogazu rolniczego;

4) rozwoju produkcji instalacji odnawialnego źródła energii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

5) innych działań związanych z instalacjami odnawialnego źródła energii lub wytwarzaniem energii z tych źródeł, w szczególności na:

a) promowanie wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii lub wykorzystywania energii wytwarzanej w tych instalacjach,

b) opracowywanie lub wdrażanie nowych technik lub technologii wytwarzania energii elektrycznej w instalacjach odnawialnego źródła energii lub wykorzystywania energii wytwarzanej w tych instalacjach;

6) realizacji zadań ministra właściwego do spraw energii służących zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego kraju i kształtowaniu warunków prawidłowego funkcjonowania i rozwoju sektora energetycznego, wynikających z zasady zrównoważonego rozwoju i zgodnych z polityką energetyczną państwa;

7) projektów w zakresie bezpieczeństwa energetycznego kraju, w tym bezpieczeństwa dostaw energii, surowców energetycznych i paliw;

8) przedsięwzięć związanych z rozwojem infrastruktury energetycznej, w tym z funkcjonowaniem systemów energetycznych, z uwzględnieniem zasad racjonalnej gospodarki i potrzeb bezpieczeństwa energetycznego kraju.

5a. ²⁰⁵ Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 4c, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na wspieranie rozwoju wykorzystania energii elektrycznej w transporcie oraz biokomponentów stosowanych w paliwach ciekłych i biopaliwach ciekłych.

6. (uchylony).

7. (uchylony).

8. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 7 i 7a, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na finansowanie zadań Krajowego ośrodka bilansowania i zarządzania emisjami, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji.

9. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 8-11a, 12 i 13a, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na:

1) dofinansowanie przedsięwzięć i zadań związanych z gospodarowaniem odpadami, zapobieganiem powstawaniu odpadów oraz edukacją ekologiczną;

2) (uchylony);

2a) wspieranie działań mających na celu przeciwdziałanie nielegalnej działalności w zakresie przetwarzania pojazdów wycofanych z eksploatacji;

3) utworzenie i wdrażanie Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, o której mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;

4) dofinansowanie działań w zakresie:

a) gospodarowania odpadami w przypadkach, o których mowa w art. 23-25, rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów,

b) szkolenia organów administracji publicznej wykonujących obowiązki Rzeczypospolitej Polskiej związane z kontrolą i nadzorem nad międzynarodowym przemieszczaniem odpadów,

c) zakupu sprzętu i oprogramowania dla organów, o których mowa w lit. b);

5) wykonywanie badań i pomiarów związanych z odpadami przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz badań laboratoryjnych w zakresie zawartości metali ciężkich w bateriach lub akumulatorach przez Inspekcję Handlową.

9a. Środki Narodowego Funduszu w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 1a, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznacza się na:

1) przygotowanie, opracowanie i aktualizację programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych;

- 2) realizację programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych;
 - 3) pomiary i oceny jakości powietrza w strefach, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu.
10. Zobowiązania Narodowego Funduszu związane z przeznaczaniem środków na cele, o których mowa w ust. 1-9a, są zobowiązaniami wieloletnimi.
11. Wysokości zobowiązań określonych w ust. 1-9a mogą być zmniejszane za zgodą ministra właściwego do spraw środowiska. Przy udzielaniu zgody minister właściwy do spraw środowiska uwzględnia w szczególności potrzeby realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, strategii, programów i dokumentów programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1, oraz zobowiązań określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej i umowach międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.
12. Finansowanie celów innych niż określone w ust. 1-9a z przychodów Narodowego Funduszu wymienionych w art. 401 ust. 7 odbywa się wyłącznie w formie pożyczek, o których mowa w art. 411 ust. 1 pkt 1.
13. W przypadku gdy w ramach zobowiązania, o którym mowa w ust. 5, środki są przeznaczone na wspieranie rozwoju:
- 1) instalacji wykorzystujących do wytwarzania energii biomasę, wsparciem obejmuje się w szczególności technologie o sprawności przemiany energetycznej wynoszącej co najmniej 85% w przypadku ich zastosowania w samodzielnych lokalach mieszkalnych lub lokalach o innym przeznaczeniu w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 2015 r. poz. 1892), a w przypadku zastosowania ich w instalacjach przemysłowych co najmniej 70%;
 - 2) pomp ciepła, wsparciem obejmuje się w szczególności pompy ciepła spełniające minimalne wymagania dotyczące oznakowania ekologicznego określone w decyzji Komisji 2007/742/WE z dnia 9 listopada 2007 r. określającej kryteria ekologiczne dotyczące przyznawania wspólnotowego oznakowania ekologicznego pompom ciepła zasilanym elektrycznie, gazowo lub absorpcyjnym pompom ciepła (Dz. Urz. UE L 301 z 20.11.2007, str. 14, z późn. zm.);
 - 3) instalacji wykorzystujących do wytwarzania ciepła energię promieniowania słonecznego, wsparciem obejmuje się w szczególności technologie oparte na normach europejskich, w tym instalacje podlegające oznakowaniu ekologicznemu, etykietowaniu etykietami energetycznymi.
14. Przy ocenie sprawności przemiany energetycznej oraz stosunku mocy wejściowej do mocy wyjściowej instalacji, o których mowa w ust. 13, zastosowanie mają w szczególności procedury obowiązujące w prawie Unii Europejskiej lub prawie międzynarodowym.

Art. 401d. [Przeznaczenie wpływów pochodzących ze sprzedaży jednostek Kioto]

1. Przychodami Narodowego Funduszu są także wpływy pochodzące ze sprzedaży jednostek Kioto, o których mowa w art. 19a ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji.
2. Wpływy pochodzące ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji gromadzone na Rachunku klimatycznym, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie

zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, pomniejszone o koszty ich obsługi, przeznaczają się na:

1) dofinansowanie zadań związanych ze wspieraniem przedsięwzięć realizowanych w ramach programów i projektów objętych Krajowym systemem zielonych inwestycji, o którym mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji;

1a) refinansowanie:

a) Narodowemu Funduszowi kosztów związanych z przeznaczaniem innych środków niż wymienione w ust. 1,

b) wojewódzkiemu funduszowi kosztów związanych z przeznaczaniem środków - na dofinansowanie programów lub projektów w obszarach, o których mowa w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, w tym kosztów związanych z przekazaniem środków na dochody budżetu państwa w celu dofinansowania zadań realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe, obejmujących realizację tych programów lub projektów;

2) pokrycie wydatków związanych z obsługą Rady Konsultacyjnej, o której mowa w art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji;

3) pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji.

Art. 402. [Gromadzenie, podział i przepływ środków między organami]

1. Zarząd województwa oraz wojewódzki inspektor ochrony środowiska prowadzą wyodrębnione rachunki bankowe w celu gromadzenia i redystrybucji wpływów, o których mowa w art. 401 ust. 1. Wpływy te, powiększone o przychody z oprocentowania środków na rachunkach bankowych, są przekazywane na rachunki bankowe Narodowego Funduszu, wojewódzkich funduszy oraz na rachunki budżetów powiatów i budżetów gmin, w terminie do końca następnego miesiąca po ich wpływie na wyodrębnione rachunki bankowe zarządu województwa i wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

1a. Zarząd województwa pomniejsza wpływy, o których mowa w art. 401 ust. 1, powiększone o przychody z oprocentowania środków na rachunku bankowym, o opłaty poniesione na egzekucję należności oraz o koszty obsługi rachunku bankowego.

1b. (utracił moc).

2. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska przed przekazaniem wpływów z kar na rachunki Narodowego Funduszu oraz wojewódzkich funduszy, o których mowa w ust. 1, pomniejsza je o 20%, a kwotę uzyskaną z tytułu pomniejszenia przekazuje na dochody budżetu państwa.

2a. Zarząd województwa przed przekazaniem na rachunek Narodowego Funduszu oraz wojewódzkich funduszy wpływów z opłat, o których mowa w art. 401 ust. 1, pomniejsza je o:

- 1) 3% - w przypadku województw, w których wpływy z opłat w poprzednim roku kalendarzowym wyniosły do 100 mln zł;
- 2) 1,5% - w przypadku województw, w których wpływy z opłat w poprzednim roku kalendarzowym wyniosły powyżej 100 mln zł.
- 2b. Kwotę uzyskaną z tytułu pomniejszenia, o którym mowa w ust. 2a, przeznacza się na:
 - 1) tworzenie i modyfikację baz danych zawierających informacje o podmiotach korzystających ze środowiska;
 - 2) zatrudnianie osób zajmujących się kontrolą oraz windykacją opłat za korzystanie ze środowiska.
3. W razie nieterminowego przekazania wpływów, o których mowa w ust. 1, wpływy te są przekazywane wraz z odsetkami za zwłokę określonymi w przepisach ustawy - Ordynacja podatkowa.
4. Wpływy z tytułu opłat i kar stanowią w 20% dochód budżetu gminy, a w 10% - dochód budżetu powiatu, z zastrzeżeniem ust. 4a, 5 i 6.
 - 4a. Wpływy z tytułu opłat za wprowadzanie do powietrza dwutlenku siarki (SO₂) i tlenków azotu (NO_x) przed dokonaniem podziału, o którym mowa w ust. 4, pomniejsza się o kwotę stanowiącą 7,5% tych wpływów, która stanowi przychód Narodowego Funduszu.
 - 4b. Zarząd województwa przekazuje kwotę pomniejszenia, o której mowa w ust. 4a, na rachunek bankowy Narodowego Funduszu.
5. Wpływy z tytułu opłat za usunięcie drzewa lub krzewu oraz kar, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, stanowią w całości dochód budżetu gminy, z wyjątkiem wpływów z tytułu opłat i kar nakładanych przez starostę, które stanowią w całości dochód budżetu powiatu, oraz wpływów z tytułu opłat i kar nakładanych przez marszałka województwa, które stanowią w 35% przychód Narodowego Funduszu i w 65% - wojewódzkiego funduszu.
6. Wpływy z tytułu opłat i kar za składowanie i magazynowanie odpadów stanowią w 50% dochód budżetu gminy, a w 10% dochód budżetu powiatu, na których obszarze są składowane odpady. Jeżeli składowisko odpadów jest zlokalizowane na obszarze więcej niż jednego powiatu lub więcej niż jednej gminy, dochód podlega podziałowi proporcjonalnie do powierzchni zajmowanych przez składowisko na obszarze tych powiatów i gmin.
7. Wpływy z tytułu opłat i kar po dokonaniu podziału, o którym mowa w ust. 4 albo 6, stanowią w 35% przychód Narodowego Funduszu i w 65% - wojewódzkiego funduszu.
8. (uchylony).
- 8a. Wpływy z kar pieniężnych, o których mowa w art. 32 i 33 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów, wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska przekazują na rachunek bankowy Narodowego Funduszu w terminie do końca następnego miesiąca po upływie każdego kwartału.
9. (uchylony).
10. (uchylony).
11. (utracił moc).
12. (uchylony).
13. (utracił moc).

14. (uchylony).
15. (uchylony).
16. (utracił moc).

Art. 403. [Zadania gmin i powiatów w zakresie finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej]

1. ²⁰⁶ Do zadań powiatów należy finansowanie ochrony środowiska w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 18, 21-25, 29, 31, 32 i 38-d42 w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4, 5 i 6, stanowiących dochody budżetów powiatów, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazywaną do wojewódzkich funduszy.
2. ²⁰⁷ Do zadań własnych gmin należy finansowanie ochrony środowiska w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4, 5 i 6, stanowiących dochody budżetów gmin, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazywaną do wojewódzkich funduszy.
3. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, odbywa się w trybie określonym w przepisach odrębnych, z zastrzeżeniem ust. 4-6.
4. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, może polegać na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z budżetu gminy lub budżetu powiatu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji:
 - 1) podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych, w szczególności:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot mieszkaniowych,
 - c) osób prawnych,
 - d) przedsiębiorców;
 - 2) jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi.
5. Zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określa odpowiednio rada gminy albo rada powiatu w drodze uchwały.
6. Udzielenie dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, następuje na podstawie umowy zawartej przez gminę lub powiat z podmiotami określonymi w ust. 4. W przypadku gdy dotacja stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.

Art. 404. [Przekazanie przez gminy i powiaty nadwyżek dochodów do wojewódzkich funduszy]

1. Gminy i powiaty, których dochody z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4, 5 i 6, są większe niż 10-krotność średniej krajowej dochodów z roku poprzedniego przypadających na jednego mieszkańca, liczonej odpowiednio dla gmin i powiatów, przekazują nadwyżkę z tytułu tych dochodów do właściwego wojewódzkiego funduszu.
2. Minister właściwy do spraw środowiska ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" średnią krajową dochodów gmin i powiatów, o których mowa w art. 402 ust. 4, 5 i 6, osiągniętą w roku poprzednim, w terminie do końca I półrocza roku następnego.
3. Gminy i powiaty dokonują wpłat, o których mowa w ust. 1, na rachunek odpowiedniego wojewódzkiego funduszu, w terminie do dnia 15 sierpnia roku następującego po roku, w którym wystąpiła nadwyżka.
4. Od kwot niewpłaconych w terminie nalicza się odsetki w wysokości ustalonej dla zaległości podatkowych.

Art. 405.
(uchylony).

Art. 406.
(uchylony).

Art. 407.
(uchylony).

Art. 408.
(uchylony).

Art. 409.
(uchylony).

Art. 409a.
(uchylony).

Art. 410.
(uchylony).

Art. 410a. [Dofinansowanie działań inwestycyjnych w zakresie demontażu i zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz gospodarowania odpadami powstałymi w wyniku demontażu pojazdów]

1. (uchylony).
2. (uchylony).
- 2a. (uchylony).

3. (uchylony).

3a. (uchylony).

3b. (uchylony).

3c. (uchylony).

4. Narodowy Fundusz może dofinansować działania inwestycyjne w zakresie demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji przedsiębiorcy prowadzącemu stację demontażu, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) posiada decyzje wymagane w związku z prowadzeniem stacji demontażu;
- 2) złożył w terminie sprawozdanie zawierające informacje, o których mowa w art. 75 ust. 2 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

5. Narodowy Fundusz może dofinansować działania inwestycyjne w zakresie gospodarowania odpadami powstałymi w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji przedsiębiorcy prowadzącemu stację demontażu i przedsiębiorcy prowadzącemu strzępiarkę lub inną instalację przetwarzania, odzysku lub recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji, który posiada wymagane decyzje w zakresie gospodarki odpadami oraz spełnia wymagania określone w przepisach o odpadach.

6. Narodowy Fundusz może dofinansować działania inwestycyjne w zakresie zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji przedsiębiorcy prowadzącemu punkt zbierania pojazdów, który posiada wymagane decyzje w zakresie gospodarki odpadami oraz spełnia wymagania określone w przepisach o odpadach.

Art. 410b.

(uchylony).

Art. 410c. [Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez jednostki budżetowe]

1. Środki Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy mogą być przeznaczone na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez jednostki budżetowe.
2. W budżecie państwa tworzy się rezerwę celową w wysokości odpowiadającej kwocie środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym przez Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze na dochody budżetu państwa.

Art. 410d. [Przeznaczenie środków na wspieranie projektów i inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej poza granicami kraju]

Środki Narodowego Funduszu można przeznaczać za zgodą ministra właściwego do spraw środowiska na wspieranie projektów i inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej poza granicami kraju, jeżeli ma to związek z bezpieczeństwem ekologicznym Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem art. 410e.

Art. 410e. [Przeznaczenie środków na realizacji celów Konwencji Klimatycznej]

1. Środki Narodowego Funduszu niebędące przychodami, o których mowa w art. 401 ust. 7, oraz niebędące wpływami pochodzącymi ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji gromadzonymi na Rachunku klimatycznym, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, można także przeznaczać, za zgodą ministra właściwego do spraw środowiska, na:

- 1) udzielanie pomocy w ramach międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju państwom niewymienionym w załączniku I do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. (Dz. U. z 1996 r. poz. 238), zwanej dalej "Konwencją Klimatyczną";
- 2) dokonywanie wpłat na rzecz międzynarodowych organizacji, instytucji, programów i funduszy, zapewniających funkcjonowanie mechanizmów finansowych służących realizacji celów Konwencji Klimatycznej.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jest udzielana na wspieranie projektów i inwestycji z zakresu:

- 1) ograniczania lub unikania emisji gazów cieplarnianych;
- 2) pochłaniania lub sekwestracji dwutlenku węgla (CO₂);
- 3) adaptacji do zmian klimatu;
- 4) wzmocnienia instytucjonalnego.

3. Środki Narodowego Funduszu niebędące przychodami, o których mowa w art. 401 ust. 7, oraz niebędące wpływami pochodzącymi ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji gromadzonymi na Rachunku klimatycznym, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, przeznaczone na zadania, o których mowa w ust. 1, realizowane przez państwową jednostkę budżetową, są przekazywane tej jednostce zgodnie z art. 410c ust. 2.

Art. 410f. [Przeznaczenie środków na odszkodowania wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania umów sprzedaży jednostek przyznanej emisji]

Środki Narodowego Funduszu przeznacza się także na odszkodowania wynikające z niewykonania lub nienależytego wykonania umów sprzedaży jednostek przyznanej emisji, zawieranych na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji.

Art. 411. [Formy finansowania środków funduszy. Formy działania. Warunki udzielenia dofinansowania]

1. Finansowanie działalności, o której mowa w art. 400a ust. 1 oraz art. 410a ust. 4-6, ze środków Narodowego Funduszu i wojewódzkich funduszy odbywa się przez:

- 1) udzielanie oprocentowanych pożyczek, w tym pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej;
- 2) udzielanie dotacji, w tym:
 - a) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych,

- b) dokonywanie częściowych spłat kapitału kredytów bankowych,
 - c) dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji,
 - d) (uchylona),
 - e) dopłaty do rat lub innych opłat ustalanych w umowach leasingu w rozumieniu przepisów art. 23a pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032 i 2048 oraz z 2017 r. poz. 60) i art. 17a pkt 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1888, 1926, 1933 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60);
- 3) nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej.

1a. (uchylony).

1b. (uchylony).

1c. (uchylony).

1d. Finansowanie wydatków na prace, o których mowa w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 2000 r. o restrukturyzacji finansowej górnictwa siarki, odbywa się w formie dotacji.

1e. Ogólną kwotę środków przeznaczanych na finansowanie, o którym mowa w ust. 1d, określa roczny plan finansowy Narodowego Funduszu.

1f. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 1d, określa szczegółowy harmonogram prac likwidacyjnych i rekultywacyjnych obejmujący rodzaj i zakres zadań, wysokość niezbędnych nakładów i czas ich realizacji zatwierdzony przez Narodowy Fundusz.

1g. Dotacja, o której mowa w ust. 1d, wykorzystana niezgodnie ze szczegółowym harmonogramem prac likwidacyjnych i rekultywacyjnych podlega zwrotowi do Narodowego Funduszu.

2. Przeznaczenie środków na finansowanie potrzeb geologii wymaga zasięgnięcia opinii ministra właściwego do spraw środowiska, a na finansowanie potrzeb górnictwa - opinii ministra właściwego do spraw energii oraz Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

3. Pożyczki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, z wyłączeniem pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej przedsięwzięć współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mogą być częściowo umarzone, pod warunkiem terminowego wykonania zadań i osiągnięcia planowanych efektów.

3a. Dopłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, stosuje się do obligacji emitowanych na cele związane z działalnością, o której mowa w art. 400a ust. 1 oraz art. 410a ust. 4-6, przez podmioty posiadające osobowość prawną wykonujące zadania z zakresu gospodarki komunalnej.

3b. Dopłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. e, stosuje się do rat lub innych opłat ponoszonych przez korzystających, ustalanych w umowach, których przedmiotem jest leasing środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych podlegających amortyzacji i służących realizacji celów z zakresu ochrony środowiska lub gospodarki wodnej.

4. Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze mogą dysponować rachunkami środków dewizowych.

5. Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze mogą udzielać poręczeń:

- 1) spłaty kredytów lub pożyczek,
- 2) spłaty odsetek od kredytów lub pożyczek,
- 3) zwrotu przyznanych środków

– pod warunkiem przeznaczenia tych kredytów, pożyczek lub środków na cele z zakresu ochrony środowiska lub gospodarki wodnej oraz ustanowienia zabezpieczeń odpowiednio na rzecz Narodowego Funduszu albo wojewódzkich funduszy na wypadek roszezeń wynikających z tytułu wykonania obowiązków poręczycieli.

5a. Poręczenia są terminowe i udzielane do kwoty określonej w umowie.

5b. Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze pobierają opłatę prowizyjną od poręczeń, uwzględniając w szczególności kwotę zobowiązania.

6. Narodowy Fundusz może przejąć zobowiązania ministra właściwego do spraw środowiska, jeżeli przyznanie środków przez rządy państw obcych i organizacje międzynarodowe, zgodnie z ustaleniami umów międzynarodowych, jest uwarunkowane udzieleniem przez ministra właściwego do spraw środowiska gwarancji zwrotu wypłaconych kwot w całości lub w części, z przyczyn określonych w tych umowach.

6a. Narodowy Fundusz może obejmować lub nabywać udziały lub akcje w spółkach oraz nabywać obligacje emitowane przez inne podmioty niż Skarb Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, za zgodą ministra właściwego do spraw środowiska i ministra właściwego do spraw finansów publicznych, jeżeli jest to związane z rozwojem przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska.

7. Wnioski o przyznanie pożyczek lub dotacji, których wartość jednostkowa przekracza 10 000 000 euro, dotyczące środków technicznych służących jedynie ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko, w szczególności oczyszczalni ścieków, elektrofiltrów lub składowisk odpadów, powinny zawierać uzasadnienie obejmujące analizę ewentualnych alternatywnych rozwiązań organizacyjnych, technicznych lub technologicznych mających na celu wyeliminowanie lub ograniczenie powstawania zanieczyszczeń oraz wprowadzenie czystszej produkcji.

8. Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze udzielają dotacji, pożyczek, poręczeń oraz przekazują środki finansowe na podstawie umów cywilnoprawnych.

9. Formy umowy cywilnoprawnej nie stosuje się do przekazywania środków na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej, o których mowa w ust. 1 pkt 3, jeżeli ich fundatorem jest Narodowy Fundusz lub wojewódzkie fundusze.

10. Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze mogą udostępniać środki finansowe bankom z przeznaczeniem na udzielanie kredytów bankowych, pożyczek lub dotacji na wskazane przez siebie programy i przedsięwzięcia z zakresu zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz potrzeb geologii, a także dopłaty do oprocentowania lub częściowe spłaty kapitału udzielanych na ten cel kredytów bankowych, lub dopłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. e.

10a. Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze mogą zawierać umowy o udostępnienie środków finansowych, o których mowa w ust. 10, z bankami wybranymi na podstawie określonych przez te fundusze procedur, zapewniających poszanowanie zasady przejrzystości

i równego traktowania banków oraz zawarcie umowy z każdym bankiem spełniającym obiektywne, proporcjonalne i niedyskryminacyjne warunki określone w tych procedurach.

10b. (uchylony).

10c. (uchylony).

10d. Do wyboru banków, o których mowa w ust. 10a, nie mają zastosowania przepisy o zamówieniach publicznych.

10e. Umowy, o których mowa w ust. 10a, określają w szczególności tryb i terminy przekazywania bankom przez Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze środków finansowych, o których mowa w ust. 10.

10f. Narodowy Fundusz może udostępniać środki finansowe wojewódzkim funduszom z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek lub dotacji na wskazane przez siebie programy i przedsięwzięcia z zakresu zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz potrzeb geologii.

11. Środki powierzone Narodowemu Funduszowi i wojewódzkim funduszom, pochodzące z pomocy zagranicznej, są wykorzystywane na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej zgodnie z umowami, na podstawie których środki te przekazano, oraz zgodnie z procedurami obowiązującymi w tych funduszach.

Art. 411a. [Działalność kapitałowa funduszy]

1. Narodowy Fundusz może nabywać udziały lub akcje w spółkach, jeżeli statutowym lub ustawowym przedmiotem działalności tych spółek jest ochrona środowiska i gospodarka wodna.

2. Narodowy Fundusz może obejmować udziały lub akcje w spółkach innych niż określone w ust. 1 wyłącznie w zamian za nieściągalne wierzytelności wynikające z umów zawartych z tym Funduszem.

3. Objęcie, nabycie lub zbycie udziałów lub akcji w spółkach oraz objęcie, nabycie lub zbycie obligacji, których emitentem jest podmiot inny niż Skarb Państwa, przez Narodowy Fundusz wymaga zgody ministra właściwego do spraw środowiska. Przepisu art. 15 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. poz. 2259) nie stosuje się.

4. Zbycie udziałów lub akcji w spółkach oraz zbycie obligacji, których emitentem jest podmiot inny niż Skarb Państwa, przez wojewódzki fundusz wymaga zgody zarządu województwa.

5. Zarząd Narodowego Funduszu przedstawia ministrowi właściwemu do spraw środowiska, raz w roku, nie później niż do dnia 30 czerwca, informację o posiadanych udziałach, akcjach i obligacjach.

6. Zarządy wojewódzkich funduszy przedstawiają zarządom województw oraz ministrowi właściwemu do spraw środowiska, raz w roku, nie później niż do dnia 30 czerwca, informację o posiadanych udziałach, akcjach i obligacjach.

Art. 412.

(uchylony).

Art. 413.
(uchylony).

Art. 414.
(uchylony).

Art. 415.
(uchylony).

Art. 415a.
(uchylony).

Art. 415b.
(uchylony).

Art. 415c.
(uchylony).

Art. 415d.
(uchylony).

Art. 415e.
(uchylony).

Art. 415f.
(uchylony).

Art. 415g.
(uchylony).

Art. 416.
(uchylony).

Art. 417.
(uchylony).

Art. 418.
(uchylony).

Art. 419.
(uchylony).

Art. 420.
(uchylony).

Art. 421.
(uchylony).

Tytuł VIII
(uchylony).

Art. 422.
(uchylony).

Art. 423.
(uchylony).

Art. 424.
(uchylony).

Art. 425.
(uchylony).

Art. 426.
(uchylony).

Art. 427.
(uchylony).

Art. 428.
(uchylony).

Art. 429.
(uchylony).

Art. 430.
(uchylony).

Art. 431.

(uchylony).

Art. 432.

(uchylony).

Art. 433.

(uchylony).

Art. 434.

(uchylony).

Art. 435.

(uchylony).

Art. 436.

(uchylony).

Art. 437.

(uchylony).

Art. 438.

(uchylony).

Art. 439.

(uchylony).

Art. 440.

(uchylony).

Art. 441.

(uchylony).

Tytuł IX PRZEPIS KOŃCOWY

Art. 442. [Termin i zasady wejścia w życie ustawy]

Ustawa wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie.

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Unii Europejskiej:1) dyrektywy Rady 87/217/EWG z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu

(Dz. Urz. WE L 85 z 28.03.1987, str. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 8, str. 269);2) dyrektywy Rady 91/692/EWG z dnia 23 grudnia 1991 r. normalizującej i racjonalizującej sprawozdania w sprawie wykonywania niektórych dyrektyw odnoszących się do środowiska (Dz. Urz. WE L 377 z 31.12.1991, str. 48, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 10);3) dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102);4) dyrektywy Rady 96/59/WE z dnia 16 września 1996 r. w sprawie unieszkodliwiania polichlorowanych bifenyli i polichlorowanych trifenyli (PCB/PCT) (Dz. Urz. WE L 243 z 24.09.1996, str. 31, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 3, str. 75);5) (uchylony);6) dyrektywy 1999/94/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 1999 r. odnoszącej się do dostępności dla konsumentów informacji o zużyciu paliwa i emisjach CO₂ w odniesieniu do obrotu nowymi samochodami osobowymi (Dz. Urz. WE L 12 z 18.01.2000, str. 16, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 3);7) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/53/WE z dnia 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. Urz. WE L 269 z 21.10.2000, str. 34, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 224);8) dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. WE L 189 z 18.07.2002, str. 12, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 101);9) dyrektywy 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. UE L 23 z 26.01.2005, str. 3, z późn. zm.);10) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str. 1);11) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającej ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz. Urz. UE L 164 z 25.06.2008, str. 19);12) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy (Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008, str. 3);13) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010, str. 7, z późn. zm.);14) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. Urz. UE L 334 z 17.12.2010, str. 17);15) częściowo dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 16, z późn. zm.);16) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/18/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami związanymi z substancjami niebezpiecznymi, zmieniającej, a następnie uchylającej dyrektywę Rady 96/82/WE (Dz. Urz. UE L 197 z 24.07.2012, str. 1).Niniejsza ustawa służy stosowaniu:1) rozporządzenia (WE) nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego

Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń i zmieniającego dyrektywę Rady 91/689/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 33 z 04.02.2006, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 188 z 18.07.2009, str. 14, z późn. zm.);2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1257/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie recyklingu statków oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 i dyrektywę 2009/16/WE (Dz. Urz. UE L 330 z 10.12.2013, str. 1). _____ *Odnosnik nr 1 zmieniony przez art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz.U.2017.785) zmieniającej nin. ustawę z dniem 29 kwietnia 2017 r.*

² Art. 3 pkt 25 lit. c zmieniona przez art. 493 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.

³ Art. 3 pkt 38 zmieniony przez art. 493 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.

⁴ Art. 3 pkt 38b zmieniony przez art. 493 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.

⁵ Art. 3 pkt 38c zmieniony przez art. 493 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.

⁶ Art. 4 ust. 1 pkt 2 zmieniony przez art. 493 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.

⁷ Art. 73 ust. 4 zmieniony przez art. 118 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1529) zmieniającej nin. ustawę z dniem 11 września 2017 r.

⁸ Art. 73 ust. 5 zmieniony przez art. 118 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1529) zmieniającej nin. ustawę z dniem 11 września 2017 r.

⁹ Ustawa utraciła moc z dniem 1 maja 2004 r. na podstawie art. 161 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2004.92.880), która weszła w życie z dniem 1 maja 2004 r.

¹⁰ Ustawa utraciła moc z dniem 1 maja 2004 r. na podstawie art. 72 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o rybołówstwie (Dz.U.2004.62.574), która weszła w życie z dniem 1 maja 2004 r.

¹¹ Uchylony przez art. 144 pkt 7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2008.199.1227), która weszła w życie z dniem 15 listopada 2008 r.

¹² Art. 88 ust. 5 dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.

¹³ Art. 88 ust. 6 dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.

¹⁴ Art. 88 ust. 7 dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.

¹⁵ Art. 88 ust. 8 dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.

¹⁶ Art. 88 ust. 9 dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.

¹⁷ Art. 88 ust. 10 dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.

- ¹⁸ Art. 88 ust. 11 dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ¹⁹ Art. 90 ust. 1 zmieniony przez art. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ²⁰ Art. 90 ust. 1a dodany przez art. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ²¹ Art. 90 ust. 4 pkt 1 zmieniony przez art. 2 pkt 2 lit. c tiret pierwsze ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ²² Art. 90 ust. 4 pkt 2 zmieniony przez art. 2 pkt 2 lit. c tiret pierwsze ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ²³ Art. 90 ust. 4 pkt 3 zmieniony przez art. 2 pkt 2 lit. c tiret pierwsze ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ²⁴ Art. 90 ust. 4 pkt 5 zmieniony przez art. 2 pkt 2 lit. c tiret drugie ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ²⁵ Art. 90 ust. 4 pkt 7 zmieniony przez art. 2 pkt 2 lit. c tiret trzecie ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ²⁶ Art. 90 ust. 5 pkt 2 uchylony przez art. 2 pkt 2 lit. d tiret pierwsze ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ²⁷ Art. 90 ust. 5 pkt 3 zmieniony przez art. 2 pkt 2 lit. d tiret drugie ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ²⁸ Art. 90 ust. 6 pkt 3 zmieniony przez art. 2 pkt 2 lit. e ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ²⁹ Art. 91 ust. 9aa dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ³⁰ Art. 91 ust. 9ab dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ³¹ Art. 92a ust. 1a dodany przez art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ³² Art. 93 ust. 1a dodany przez art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ³³ Art. 94 ust. 1f dodany przez art. 2 pkt 5 lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ³⁴ Art. 94 ust. 1g dodany przez art. 2 pkt 5 lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ³⁵ Art. 94 ust. 1h dodany przez art. 2 pkt 5 lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ³⁶ Art. 94 ust. 3 zmieniony przez art. 2 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.88) zmieniającej nin. ustawę z dniem 26 stycznia 2018 r.
- ³⁷ Dział III uchylony przez art. 493 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ³⁸ Art. 97 uchylony przez art. 493 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ³⁹ Art. 98 uchylony przez art. 493 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.

- ⁴⁰ Art. 99 uchylony przez art. 493 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁴¹ Art. 100 uchylony przez art. 493 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁴² Art. 101 ust. 5 pkt 6 zmieniony przez art. 493 pkt 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁴³ Art. 130 ust. 1 pkt 2 uchylony przez art. 493 pkt 5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁴⁴ Art. 134 pkt 3 uchylony przez art. 493 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁴⁵ Obecnie art. 136d ust. 2 nie zawiera pkt 2.
- ⁴⁶ Art. 145 pkt 3 lit. c dodana przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁴⁷ Art. 145a ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁴⁸ Art. 146a ust. 5 dodany przez art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁴⁹ Art. 146b ust. 4 dodany przez art. 1 pkt 5 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁵⁰ Art. 146c ust. 1 pkt 4 uchylony przez art. 1 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁵¹ Art. 146c ust. 3 dodany przez art. 1 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁵² Art. 146e zmieniony przez art. 1 pkt 7 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁵³ Art. 146f ust. 5 dodany przez art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁵⁴ Art. 146f ust. 6 dodany przez art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁵⁵ Art. 146f ust. 7 dodany przez art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁵⁶ Art. 146f ust. 8 dodany przez art. 1 pkt 8 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁵⁷ Art. 146j dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁵⁸ Art. 146k dodany przez art. 1 pkt 9 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁵⁹ Art. 152 ust. 2b dodany przez art. 1 pkt 11 lit. a ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁶⁰ Art. 152 ust. 2c dodany przez art. 1 pkt 11 lit. a ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁶¹ Art. 152 ust. 6 pkt 1 lit. c zmieniona przez art. 1 pkt 11 lit. b ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.

- ⁶² Art. 152 ust. 6a dodany przez art. 1 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁶³ Art. 152 ust. 6b dodany przez art. 1 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁶⁴ Art. 152 ust. 6c dodany przez art. 1 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁶⁵ Art. 152 ust. 7 pkt 3 zmieniony przez art. 1 pkt 11 lit. d ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁶⁶ Art. 152a dodany przez art. 1 pkt 12 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁶⁷ Art. 154 ust. 1a dodany przez art. 1 pkt 13 lit. a ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁶⁸ Art. 154 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 13 lit. b ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁶⁹ Art. 154 ust. 3 zmieniony przez art. 1 pkt 13 lit. b ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁷⁰ Art. 157a ust. 2 pkt 3 dodany przez art. 1 pkt 14 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁷¹ Art. 169 ust. 1 zdanie wstępne zmienione przez art. 1 pkt 15 lit. a ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 października 2017 r.
- ⁷² Art. 169 ust. 1 pkt 2a dodany przez art. 1 pkt 15 lit. b ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 28 października 2017 r.
- ⁷³ Art. 173 pkt 1 lit. b zmieniona przez art. 493 pkt 7 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁷⁴ Uchylony przez art. 144 pkt 9 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2008.199.1227), która weszła w życie z dniem 15 listopada 2008 r.
- ⁷⁵ Art. 181 ust. 1 pkt 3 uchylony przez art. 493 pkt 8 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁷⁶ Art. 181 ust. 2 uchylony przez art. 493 pkt 8 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁷⁷ Art. 181 ust. 3 uchylony przez art. 493 pkt 8 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁷⁸ Art. 182 zmieniony przez art. 493 pkt 9 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁷⁹ Art. 184 ust. 2c dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁸⁰ Art. 184 ust. 2d dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁸¹ Art. 184 ust. 2e dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁸² Art. 184 ust. 2f dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.

- ⁸³ Art. 184 ust. 2g dodany przez art. 1 pkt 16 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁸⁴ Art. 184 ust. 4a dodany przez art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz.U.2017.785) zmieniającej nin. ustawę z dniem 29 kwietnia 2017 r.
- ⁸⁵ Art. 184 ust. 4b dodany przez art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz.U.2017.785) zmieniającej nin. ustawę z dniem 29 kwietnia 2017 r.
- ⁸⁶ Art. 185 ust. 1a dodany przez art. 493 pkt 10 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁸⁷ Art. 186 zmieniony przez art. 4 pkt 3 ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz.U.2017.785) zmieniającej nin. ustawę z dniem 29 kwietnia 2017 r.
- ⁸⁸ Art. 187 ust. 1 zmieniony przez art. 493 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁸⁹ Art. 187 ust. 1a zmieniony przez art. 493 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁹⁰ Art. 187 ust. 4 zmieniony przez art. 493 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁹¹ Art. 188 ust. 1a dodany przez art. 4 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz.U.2017.785) zmieniającej nin. ustawę z dniem 29 kwietnia 2017 r.
- ⁹² Art. 188 ust. 1b dodany przez art. 4 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz.U.2017.785) zmieniającej nin. ustawę z dniem 29 kwietnia 2017 r.
- ⁹³ Art. 188 ust. 2b pkt 7 dodany przez art. 4 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 24 lutego 2017 r. (Dz.U.2017.785) zmieniającej nin. ustawę z dniem 29 kwietnia 2017 r.
- ⁹⁴ Art. 188a dodany przez art. 1 pkt 17 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ⁹⁵ Art. 193 ust. 2 zmieniony przez art. 493 pkt 12 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁹⁶ Art. 202 ust. 6 zmieniony przez art. 493 pkt 13 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ⁹⁷ W obecnym brzmieniu art. 206 nie zawiera ust. 1.
- ⁹⁸ Utraciła moc z dniem 2 października 2005 r. na podstawie art. 65 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U.2005.167.1399), która weszła w życie z dniem 2 października 2005 r.
- ⁹⁹ Art. 273 ust. 1 pkt 2 uchylony przez art. 493 pkt 14 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁰⁰ Art. 273 ust. 1 pkt 3 uchylony przez art. 493 pkt 14 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁰¹ Art. 274 ust. 1 pkt 2 uchylony przez art. 493 pkt 15 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁰² Art. 274 ust. 2 uchylony przez art. 493 pkt 15 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁰³ Art. 274 ust. 3 uchylony przez art. 493 pkt 15 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.

- ¹⁰⁴ Art. 274 ust. 4 uchylony przez art. 493 pkt 15 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁰⁵ Art. 274 ust. 6 pkt 1 uchylony przez art. 493 pkt 15 lit. c ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁰⁶ Art. 274 ust. 7 uchylony przez art. 493 pkt 15 lit. d ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁰⁷ Art. 274 ust. 8 uchylony przez art. 493 pkt 15 lit. d ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁰⁸ Art. 279 ust. 1 pkt 2 uchylony przez art. 493 pkt 16 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁰⁹ Art. 284 ust. 2 zmieniony przez art. 493 pkt 17 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹¹⁰ Art. 285 ust. 3 uchylony przez art. 493 pkt 18 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹¹¹ Art. 286 ust. 1a uchylony przez art. 493 pkt 19 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹¹² Art. 286 ust. 1b uchylony przez art. 493 pkt 19 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹¹³ Art. 286 ust. 3 pkt 1 zmieniony przez art. 493 pkt 19 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹¹⁴ Art. 286a ust. 1 zmieniony przez art. 493 pkt 20 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹¹⁵ Art. 286a ust. 3 uchylony przez art. 493 pkt 20 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹¹⁶ Art. 286a ust. 3a uchylony przez art. 493 pkt 20 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹¹⁷ Art. 286a ust. 4 uchylony przez art. 493 pkt 20 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹¹⁸ Art. 286a ust. 7 zmieniony przez art. 493 pkt 20 lit. c ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹¹⁹ Art. 287 ust. 1 uchylony przez art. 493 pkt 21 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹²⁰ Art. 288 ust. 3 zmieniony przez art. 493 pkt 22 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹²¹ Kwota nieaktualna. Obecnie: 388,64 zł/kg - zob. załącznik nr 1 do obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2018 (M.P.2017.875).
- ¹²² Art. 290 ust. 1 pkt 2 uchylony przez art. 493 pkt 23 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹²³ Art. 290 ust. 1 pkt 3 uchylony przez art. 493 pkt 23 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹²⁴ Kwota nieaktualna. Obecnie: 284,71 zł/Mg - zob. załącznik nr 1 do obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie wysokości stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2018 (M.P.2017.875).

- ¹²⁵ Art. 290 ust. 1 pkt 5 uchylony przez art. 493 pkt 23 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹²⁶ Art. 290 ust. 1 pkt 6 uchylony przez art. 493 pkt 23 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹²⁷ Art. 290 ust. 1 pkt 7 uchylony przez art. 493 pkt 23 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹²⁸ Art. 290 ust. 1 pkt 8 uchylony przez art. 493 pkt 23 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹²⁹ Art. 290 ust. 2 pkt 2 lit. b uchylona przez art. 493 pkt 23 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹³⁰ Art. 290 ust. 2 pkt 2 lit. c uchylona przez art. 493 pkt 23 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹³¹ Art. 290 ust. 2 pkt 2 lit. e uchylona przez art. 493 pkt 23 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹³² Art. 290 ust. 3 pkt 1 uchylony przez art. 493 pkt 23 lit. c tiret pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹³³ Art. 290 ust. 3 pkt 2 zmieniony przez art. 493 pkt 23 lit. c tiret drugie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹³⁴ Art. 290 ust. 3 pkt 3 uchylony przez art. 493 pkt 23 lit. c tiret trzecie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹³⁵ Art. 292 pkt 2 uchylony przez art. 493 pkt 24 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹³⁶ Tytuł rozdziału 4 zmieniony przez art. 493 pkt 25 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹³⁷ Art. 294 uchylony przez art. 493 pkt 26 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹³⁸ Art. 295 uchylony przez art. 493 pkt 26 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹³⁹ Art. 296 uchylony przez art. 493 pkt 26 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁴⁰ Art. 298 ust. 1 pkt 2 uchylony przez art. 493 pkt 27 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁴¹ Art. 298 ust. 1 pkt 3 uchylony przez art. 493 pkt 27 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁴² Art. 300 ust. 1 zmieniony przez art. 493 pkt 28 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁴³ Art. 304 zmieniony przez art. 493 pkt 29 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁴⁴ Art. 305a ust. 1 pkt 2 uchylony przez art. 493 pkt 30 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁴⁵ Art. 306 ust. 2 pkt 2 lit. b uchylona przez art. 493 pkt 31 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁴⁶ Art. 307 uchylony przez art. 493 pkt 32 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.

- ¹⁴⁷ Art. 309 ust. 1 pkt 2 uchylony przez art. 493 pkt 33 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁴⁸ Art. 310 uchylony przez art. 493 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁴⁹ Kwota podana zgodnie z. pkt 1 obwieszczenia Ministra Środowiskaz dnia 24 października 2017 r. w sprawie wysokości stawek kar za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu na rok 2018 (M.P.2017.982).
- ¹⁵⁰ Art. 312 zmieniony przez art. 493 pkt 35 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁵¹ Tytuł rozdziału 3 zmieniony przez art. 493 pkt 36 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁵² Art. 314 uchylony przez art. 493 pkt 37 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁵³ Art. 317 ust. 1a uchylony przez art. 493 pkt 38 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁵⁴ Art. 317 ust. 4 zmieniony przez art. 493 pkt 38 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁵⁵ Art. 318 ust. 3a uchylony przez art. 493 pkt 39 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁵⁶ Art. 318a uchylony przez art. 493 pkt 40 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁵⁷ Art. 319 ust. 1 zmieniony przez art. 493 pkt 41 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁵⁸ Art. 319 ust. 3a uchylony przez art. 493 pkt 41 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁵⁹ Art. 342 ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 19 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1999) zmieniającej nin. ustawę z dniem 27 listopada 2017 r.
- ¹⁶⁰ Art. 359 ust. 1 uchylony przez art. 493 pkt 42 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁶¹ Art. 359 ust. 2 zmieniony przez art. 493 pkt 42 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁶² Art. 369a dodany przez dział VI art. 87 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. (Dz.U.2018.9) zmieniającej nin. ustawę z dniem 18 stycznia 2018 r.
- ¹⁶³ Art. 400a ust. 1 pkt 1 uchylony przez art. 493 pkt 43 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁶⁴ Art. 400a ust. 1 pkt 2a dodany przez art. 493 pkt 43 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁶⁵ Art. 400a ust. 1 pkt 3 uchylony przez art. 493 pkt 43 lit. c ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁶⁶ Art. 400a ust. 1 pkt 4 uchylony przez art. 493 pkt 43 lit. c ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁶⁷ Art. 400a ust. 1 pkt 5 zmieniony przez art. 493 pkt 43 lit. d ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.

- ¹⁶⁸ Art. 400b ust. 1 zmieniony przez art. 493 pkt 44 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁶⁹ Art. 400b ust. 2 zmieniony przez art. 493 pkt 44 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁷⁰ Art. 400d ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁷¹ Art. 400e ust. 3 dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1888) zmieniającej nin. ustawę z dniem 11 października 2017 r.
- ¹⁷² Art. 400f ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁷³ Art. 400f ust. 2 pkt 1 zmieniony przez art. 1 pkt 2 lit. b tiret pierwsze ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁷⁴ Art. 400f ust. 2 pkt 2 zmieniony przez art. 1 pkt 2 lit. b tiret pierwsze ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁷⁵ Art. 400f ust. 2 pkt 3 zmieniony przez art. 1 pkt 2 lit. b tiret pierwsze ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁷⁶ Art. 400f ust. 2 pkt 4 uchylony przez art. 1 pkt 2 lit. b tiret drugie ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁷⁷ Art. 400f ust. 2 pkt 5 uchylony przez art. 1 pkt 2 lit. b tiret drugie ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁷⁸ Art. 400f ust. 2 pkt 6 uchylony przez art. 1 pkt 2 lit. b tiret drugie ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁷⁹ Art. 400f ust. 2 pkt 7 zmieniony przez art. 1 pkt 2 lit. b tiret trzecie ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁸⁰ Art. 400f ust. 2 pkt 8 dodany przez art. 1 pkt 2 lit. b tiret czwarte ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁸¹ Art. 400f ust. 3 uchylony przez art. 1 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁸² Art. 400f ust. 4 uchylony przez art. 1 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁸³ Art. 400f ust. 5 uchylony przez art. 1 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁸⁴ Art. 400f ust. 6 uchylony przez art. 1 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁸⁵ Art. 400f ust. 7 zmieniony przez art. 1 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁸⁶ Art. 400f ust. 8 zmieniony przez art. 1 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁸⁷ Art. 400f ust. 9 uchylony przez art. 1 pkt 2 lit. e ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁸⁸ Art. 400f ust. 10 zmieniony przez art. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁸⁹ Art. 400h ust. 2 pkt 4 zmieniony przez art. 493 pkt 45 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.

- ¹⁹⁰ Art. 400h ust. 2 pkt 10 zmieniony przez art. 234 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. (Dz.U.2017.1089) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 czerwca 2017 r.
- ¹⁹¹ Art. 400h ust. 4 pkt 3 zmieniony przez art. 493 pkt 45 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁹² Art. 400h ust. 4 pkt 6 zmieniony przez art. 234 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. (Dz.U.2017.1089) zmieniającej nin. ustawę z dniem 21 czerwca 2017 r.
- ¹⁹³ Art. 400i ust. 1 zmieniony przez 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁹⁴ Art. 400j ust. 1 zmieniony przez art. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁹⁵ Art. 400j ust. 2 zmieniony przez art. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁹⁶ Art. 400j ust. 2a dodany przez art. 1 pkt 4 lit. b ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁹⁷ Art. 400j ust. 3 zmieniony przez 1 pkt 4 lit. c ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. (Dz.U.2017.898) zmieniającej nin. ustawę z dniem 24 maja 2017 r.
- ¹⁹⁸ Art. 400k ust. 3 pkt 2 uchylony przez art. 104 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 11 września 2015 r. (Dz.U.2015.1688) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ¹⁹⁹ Art. 400p zmieniony przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 września 2017 r. (Dz.U.2017.1888) zmieniającej nin. ustawę z dniem 11 października 2017 r.
- ²⁰⁰ Art. 401 ust. 1a dodany przez art. 493 pkt 46 lit. a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ²⁰¹ Art. 401 ust. 7 pkt 3 uchylony przez art. 493 pkt 46 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ²⁰² Art. 401 ust. 7 pkt 4c dodany przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. (Dz.U.2017.2290) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ²⁰³ Art. 401 ust. 7 pkt 8a zmieniony przez art. 6 ustawy z dnia 12 października 2017 r. (Dz.U.2017.2056) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ²⁰⁴ Art. 401c ust. 4 uchylony przez art. 493 pkt 47 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ²⁰⁵ Art. 401c ust. 5a dodany przez art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 listopada 2017 r. (Dz.U.2017.2290) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ²⁰⁶ Art. 403 ust. 1 zmieniony przez art. 493 pkt 48 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.
- ²⁰⁷ Art. 403 ust. 2 zmieniony przez art. 493 pkt 48 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. (Dz.U.2017.1566) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2018 r.